

PERSBERICHT

Utrecht, 1 augustus 2017

ENQUETE VRIJGEVESTIGDEN GGZ 2017

Gemeenten krijgen integrale jeugdhulp niet van de grond

Uit de NIP-enquête, recent gehouden onder de leden van het NIP en P3NL, blijkt dat de in 2015 ingezette transformatie van de jeugdhulp ook in 2017 maar zeer traag op gang komt. Of de aangekondigde verandering van inkoopssystematiek dit gaat verbeteren is maar de vraag.

De decentralisatie van de jeugdhulp (gemeenten aan het stuur in plaats van de rijksoverheid) zou moeten leiden tot snellere, meer samenhangende en gepaste hulp aan kinderen en jongeren. Door vermindering van de (administratieve) regeldruk zou meer ruimte ontstaan voor professionals. Uit de enquête die het NIP deze zomer onder vrijgevestigde psychologen en pedagogen hield lijkt het tegenovergestelde te worden bereikt.

De wachtlijsten zijn langer en integrale hulp komt maar moeizaam tot stand. De nieuwe inkoopssystemen van de gemeenten lijken hier nog niet toe bij te dragen. Door meer nadruk op administratieve- en verantwoordingsprocessen, en door lagere tarieven, is er minder ruimte voor de benodigde innovatie en kwaliteitsborging. Voor de jeugd ggz wordt 2018 het jaar van de waarheid.

In de ggz-zorg aan volwassenen is eenzelfde trend zichtbaar: ook daar kampen meer psychologen met langere aanmeldwachtlijden.

De belangrijkste bevindingen in **het jeugddomein** zijn:

1. Gemeenten en hulpverleners weten elkaar nog niet goed te vinden.
2. Gemeentelijke beleidsvrijheid leidt tot onduidelijke toegang en extra administratieve lasten
3. Samenwerking en integrale aanpak nog veel idee, maar weinig praktijk
4. Wachtlijden jeugd-ggz vaak te lang
5. Nieuwe inkoopssystematiek per 1/1/2018 nog lang niet op orde; dit in tegenstelling tot het positieve VNG bericht van 19 juli jl. dat reeds 80% van de gemeente de nieuwe standaarden 'consistent' gebruikt.

De belangrijkste bevindingen in **het volwassen domein** zijn:

1. Invoering POH GGz en Generalistische Basis GGZ (per 2014) leidt tot extra vraag
2. Verplichte Kwaliteitsstatuut leidt nog niet tot beoogde (administratieve) lastenverlichting
3. Wachtlijden volwassen-ggz lopen op
4. Nieuwe inkoop- en bekostigingssystematiek 2020 (zorgclustermodel) werpt schaduw vooruit.

Patiënten moeten weer langer wachten op zorg

Aan het onderzoek deden 285 vrijgevestigde psychologen, pedagogen en psychotherapeuten mee die als zelfstandige werken met kinderen en jeugd en/of volwassenen. Meer dan de helft (57%) van de vrijgevestigden hanteren een wachtlijst en bij bijna 60% van de ondervraagden met een wachtlijst is sprake van een langere aanmeldwachtlijst dan nog als redelijk kan worden aangemerkt. Deze percentages zijn hoger dan in 2016, zelfs hoger dan genoemd in het onderzoek van MediQuest (mei 2017 jl.).

Transformatiedoelen jeugdhulp niet in zicht

De overgang van de jeugd-ggz van het zorgverzekeringsstelsel (Zvw) naar de Jeugdwet komt de GGz-zorg voor kinderen en jongeren niet ten goede. Waar juist sprake zou moeten zijn van betere afstemming, snellere toegang en zelfs integratie met andere jeugdhulp geeft 46% van de respondenten aan dat in ieder geval de samenwerking met gemeenten achterblijft. 388 Gemeenten lijken ieder nog bezig met het uitvinden van het wiel en is er maar beperkt ingezet op integrale inkoop.

Het gegeven dat vanaf 1 januari 2018 er weer een nieuwe systematiek van inkoop door gemeenten (de zgn. uitvoeringsvarianten) is opgezet betekent voor meer dan 81% van de respondenten opnieuw een aanpassing van administratieve en mogelijk ook van werkprocessen. Een aanpassing waarover pas 45% van de respondenten op hoofdlijnen is geïnformeerd door hun inkoopgemeenten. Een aanpassing die ook nog per gemeente kan verschillen. De vraag rijst dan ook: Komt het nog goed? Brengt een andere manier van inkoop de transformatie doelen dichterbij brengen? Of moeten we de noodklok gaan luiden?

Wat doen we met de uitkomsten van deze enquête?

Onderdeel van de missie van het NIP en van P3NL is het waken over de kwaliteit van het vak van psychologen, psychotherapeuten en pedagogen, die dagelijks aan de slag zijn op het gebied van zorg, jeugdhulp en ondersteuning en het zorgen voor de normering hiervan. De NIP-enquête bevestigt dat de toegang tot de geestelijke gezondheidszorg voor zowel jeugd als volwassenen onder druk staat. Er zal meer aandacht moeten komen voor het bieden van passende hulp, ook door het versterken en verbeteren van ketensamenwerking. Het NIP en P3NL gebruiken de uitkomsten van de enquête om met zorgverzekeraars, gemeenten en ministeries in gesprek te gaan om te komen tot structurele verbeteringen zodat cliënten tijdig de noodzakelijke zorg krijgen.

[Lees hier](#) de beknopte versie van het onderzoeksrapport *Werken als vrijgevestigde in de ggz 2017*.

Noot voor de pers - niet voor publicatie

Voor meer informatie over de inhoud van dit persbericht kunt u contact opnemen met Linde Gonggrijp, directeur Nederlands Instituut van Psychologen, via telefoonnummer: (030) 820 1500.

Het volledige rapport [leest u hier](#) via de website van het NIP op www.psynip.nl.

Het NIP (Nederlands Instituut van Psychologen) is de beroepsvereniging van en voor psychologen, met ruim 13.000 leden. De vereniging bevordert de beoefening van psychologie, behartigt de belangen van psychologen en biedt een platform aan de leden.